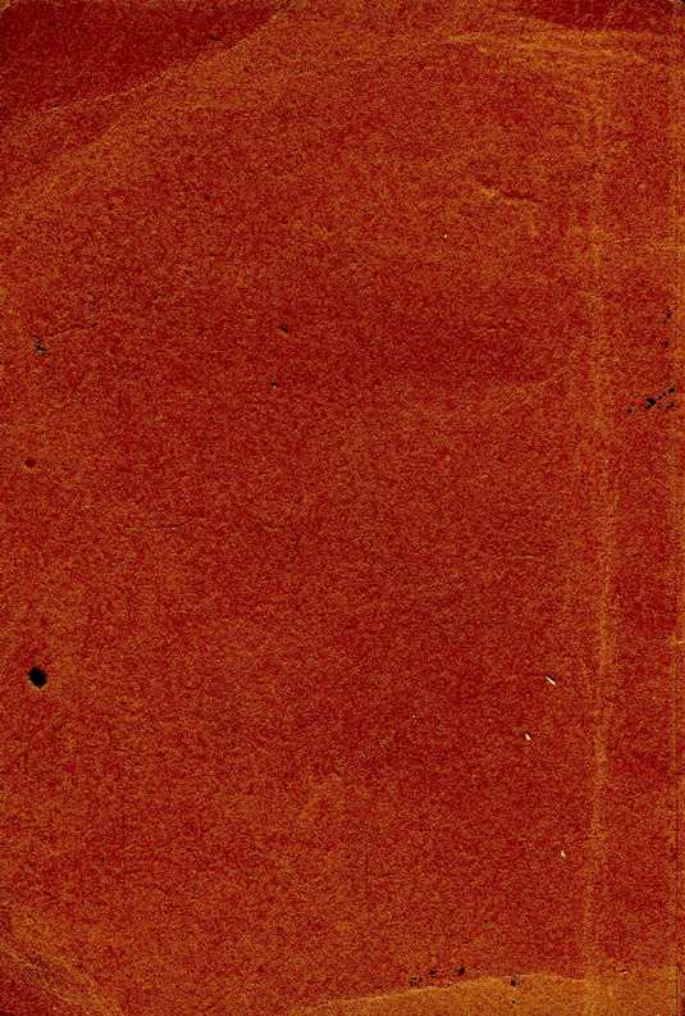

Ба 17839

Браніслаў Логоўскі
Рыгор Жалызьняк

ПЕРШЫ
ВЫТАП

е е р та 61

6a
17839
БРАЊІСЛАЎ ЛЮГОЎСКІ
РЫГОР ЖАЛЯЗЬНЯК

~~О.А.Д.У.Б.~~
~~Минск~~

ПЕРШЫ ВЫТАП

Вершы

БА17839

Бел. адзел
1994 г.

92997

7

БССР
Імя
ЛЕНІНА

Выданьне Аргкамітэту Віцебскага С. С. П.

Віцебск — 1933

Проз. 1930 г.

Редактар Л. Ровенблюм.
Мастак В. Ціхановіч.

Здаана ў друкарню 1|VII-33 г.
Падпісана да друку 10|VII-33 г.

25.04.2009

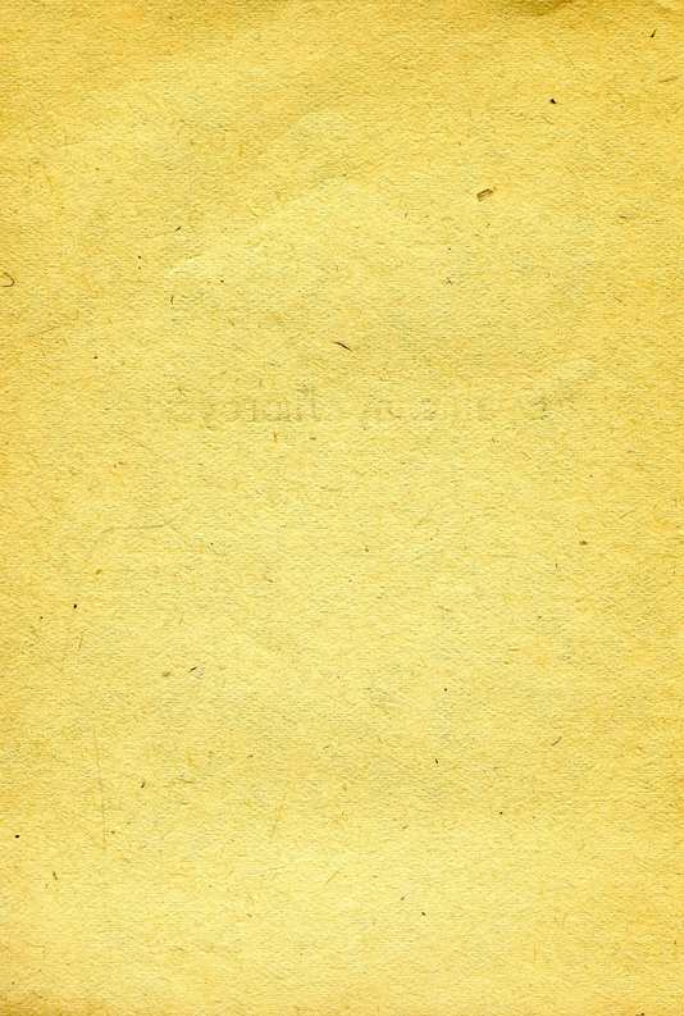
Віцгорліт № 330.

1½ др. аркуш.

Тыр. 1000.

Друк. „Камінтэрн“, Бальшавіцкая, 10, Зак. № 2602.

Браніслаў Люгоўскі

Больш мэталю.

Вагранкі сьпевам
Будзяць раньне,
Над шыхтай
Зарава слупом,
Мэталю у палкім
Парываньні
Злуе і прагне
Да апока.
Плывуць,
Снуюць
Электра-талі,
Ударны тэмп
Хвалюе кроў:
„Яшчэ адзін
Глыток мэталю,
Яшчэ кіпучы
Бурны коўш“.
Як сонца коўш
Гарыць агнямі,
Кіпіць
Паводкаю ракі,
Я гэта сонца
Зьняў рукамі,
Праліў праз край,

Праз літнікі,
Яго я выліў
У апокі,
І сонца
Стала шасьцярнёй
З размахам
Гулкім і шырокім,
З зубчатай
Частаю сьпіной...
Гусьцее гар,
Нямеюць далі,
Расплёскаў шлак
Гарачыню, —
А сэрца прагне:
—Больш мэталю
Кіпучай сталі
І агню!

Шасьцяронка.

Цэх заліты
Вясновымі сонцамі,
Бляск станін
Пералівам гарыць...
— Шасьцяронка,
Сып песьні бясконцыя.
Дарагая,
Са мной гавары.

Толькі цемра
Гудкамі адшастае
Я схіляю чало
Над табой.
Я люблю
Тваю мову зубастую,
Кожны гук
У цябе на зубок.

У кіпучых,
У бурных завяхах,
Пад сталёвую
Песьню разцоў
З кожны днём
Цябе лепш разумею,
Гэту чоткую
Песьню бяз слоў.

І гаворыш
Ты ласкава, ласкава,
Завіваючы
Стружак вянок.
І станок
На хаду не заляскае
І ня ўчуеш
Яго лёгкі крок.

А бывае,
Што злосьцю напорнаю
Зазлуецца
Твой кожны зубок,
І тады я рукамі
Праворнымі
Выключаю
У момант станок.

На хаду
Засьмяюцца трансмісіі,
Запульсуюць
Шпарчэй і шпарчэй.
Халастымі шківамі
І лысымі
Без нагрузкі
Хвіліна цячэ.

Я хутчэй
Тады чышчу станіну,
За вінтом
Праглядаючы вінт,
І ў „жылы“
Свой погляд закіну,
У гарацае
Масла крыві.

І тады
Загаворыш ты ласкава,
Кожны гук
У цябе „на зубок“.
Мой станок
На хаду не заляскае,
І ня ўчуеш
Яго лёгкі крок.

Пра хлеб і матулю

Дагараў! у небе вечар сіні,
Ля кутоў гучэў вятроў матыў,
І крамяны долу рассыпаўся іней,
Па шляху да сёлаў срэбралітам стыў.
Баявая кожнаму задача—
Нарыхтоўкі—заўтра скончыць час.
— Што-ж ты, маці, бачу—ціха плачаш,
Што з табой, матуля, не хавай ад нас?
Помніш, родная, як плакалі асіны,
Трасучы пушыстае гальлё...
— Можа хлеба чорнага дасі нам!
Колькі з воч тваіх тады апала сьлэз.
Хлеба шмат, ой, шмат было ў суседа,
Ён не даваў кавалачка дарма,
І ты батрачыла, вілася сьлед за сьледам
На сэрцы распач чорнага ярма...
— Эх, так і быць! Вазьмі асьміну збожжа,
Але пакінь у пастушкі мне сына.
Цяжка жыць было, ды верылі, што гожа—
Закрасуюцца ў полі каласы нам.
Потым ты мякінны хлеб сушыла,
Каб ня быў ад сьлэз і поту горкім.
І труба мая нядоляй галасіла,
Летняй раніцай будзіла шчасьця зоркі...

— Годзе, сынку, стыгне кроў у жылах,
Так балюча. Мне, саколiк, сорам.
Даражэнькі, штож я нарабіла!
Слухай..

Цьмяна зьзялі зоры...

— Просіць—выратуй,
Твой сын у камуністаў,
А сама ты кволая, старая,
Супакойся, будзе чыста.
У цябе... мы хлеб схаваем.

Будзь ён проклят,
Гэты хлеб кулацкі,
Колькі ён каштуе
Сьлёз і поту!..

У вакно сьмяяўся па-юнацку
Новы дзень агністай пазалотай.

І на твары ў маці
Цень трывогі бродзіць,
Цень трывогі страшнай,
З болем перажытай:

— Ах, сыноч, кулак зрабіў, як злодзей,
У саломе—сховананае жыта.

Мёрзлы ток мы вымяталі чыста,
І абозы выпраўлялі ў горад.

Перамога. Быў разьбіты вораг—
Дзень стаяў праменны, горды, урачысты.

У гэты дзень з нас кожны быў шчасьлівы,
Перамогі песьня—лепшай прэміроўкай.

Мы—па-бальшавіцку—
З хлопцамі—акывам,

У тэрмін зьдзейсьнілі
Заданьне нарыхтоўкі.

Баляда аб салдацкіх касьцёх

I.

Паціху шамрэла
Густая трава,
Іскрылася сонца
Над пожнямі.
Панурыя людзі
Прышлі працаваць —
(Галодныя вочы,
Трывожныя).

У забытых акопах
Гніюць чарапы.
Салдацкія косьці,
О, гора вам!
Суровыя ветры
Вас крышаць на пыл,
Плугі вас закідалі
Ворывам.

Салдацкім касьцём
Супакою няма,
Іх сёньня трывожаць
Рыдлёўкамі,
Іх мыюць,
Каб заўтра
У музэях трымаць

Разам з старымі
Вінтоўкамі.

Панурья людзі
Прышлі зарабіць
(Галодныя вочы
Трывожныя).
І злосьць нарасталала,
Мацнела ў глыбі
Да сытых і гладкіх
У кожнага.

II.

Прабітыя грудзі...
Салдат даканаў,
Вочы запалі
Глыбока.
Хто можа забыцца,
Што значыць вайна,
Хто сьмерці
Ня ведае скокаў?
Крывавыя рэчы
Хавае музэй,
Аб бойках гавораць
Вітрыны.
Вучоны тлумач
Краснамоўна вярзе,
Аб слаўных гэроях
Айчыны.

Гымнаў айчыне
Тут нельга стрымаць,
Прафэсар стары
З асалодай

Тлумачыць дэфэкты
Ранейшых гармат,
Завод рэклямуючы „Шкода“.

І гэстам рукі
Абрываецца сказ.
Прафэсар, як цень,
Няпрыкметна,
Выходзіць прыняць
На гарматы заказ
У мяккай цішы
Габінэтнай.

І кожны заказ —
Гэта новы загад,
У кожным
Упартыя словы:
— Хутчэй будаваць
Трэба новы гігант,
Зноў цесна
Заводам вайсковым...

Схіліўся на шаблю
Стары генэрал,
Глядзіць
На салдацкія косьці,
А думкі
Імкнуцца ў даль,
за Урал

Ён марамі шлях сабе мосьціць.

О, гэтыя косьці
Адважных салдат,
З іх кажны
Героем загінуў.
І кожны павінен

Жыцьцё нам аддаць
За слаўную нашу
Айчыну.

... Гэроі ў бойках
Адалі жыцьцё,
Вам слава
Салдацкія косьці...
— Тлумач, асьцярожна!
У гэтых касьцёх
Шмат пораху,
Клясавай злосьці!

— Прэч брудныя рукі
Ад нашых касьцей! —
Зубамі
Ашчэрыўся чэрап.
На нашай крыві
Буйна помста расьце,
У сілу і моц нашу вера.

III.

Ці-ж гэта айчына,
Дзе гоняць з кватэры,
Дзе шыбеніц
Крэхчуць слупы?
Галодныя людзі
Блукаюць па сквэрах,
А колькі бязногіх,
Сьляпых...

Як страшныя цені
Снуюць інваліды,

— Зьвярнеце ўвагу

На нас!

Такая айчына

Варта агіды,

Тут зноўку

Навісла вайна...

Калёны рабочых,

Сутулыя плечы,

З-пад вопраткі

Косьці тырчаць...

— Ты нас на вайне,

На заводзе калечыш,

Зьніштожыць цябе

Прышоў час...

— Наша айчына

Край пяцігодкі.

Гараць Днепрабуды

Зарой.

Грыміце гудкоў

Неспакойныя глоткі,

Мы сёньня

Гатовы ў бой.

Калі-ж затрашчыць

На мяжы кулямёт,

Хваляй уздымуцца масы, —

Мы ператворым

Кожны завод

У цытадэлю —

Рабочае клясы.

Хай насъцеж касьцёлы,

Звоніць званар,

Годзе, ня пойдзем

На кліч іх.
Гэта апошняя
Будзе вайна,
Вайна
За сусьветны Кастрычнік.

6A178395P

На кроквах.

Змяніла вуліца
Шырокая напрамак,
Ад рыштаваньняў
Павярнула прэч...
І дом узьняўшыся
Над іншымі мурамі
Падставіў небу
Шыр асмуглых плеч.

А сёньня дах
Вясною апаліла,
І радасьць б'е
З прыжмураных вачэй.
— Цяпер, братва,
За працу з новай сілай,
Па сьценах вапна
Густа пацячэ...

Тут кожны дзень
Кіпіць гудок паводкай
і асядае
Бляскам рос.
І кожны дзень
Сьпяшаемся да зводкі,
Праверыць лічбамі
Адсоткамі свой рост.

— Глядаі, глядзі,
Ды мы на „самалёце.“

І апякло,
Узрушыла нутро.
На дошцы птах
Увесь у пазалоце
Ляціць сустрэцца
З яснаю зарой.

— Хутчэй качаць
Адважнага пілота.

— Ну, дзе гэрой,
Бліжэй к нам падхадзі...

— Ды што вы, хлопцы,
Вось была ахвота...

І на руках
Загойсаў брыгадзір.

Гарачы дзень
Ішоў спачыць на захад,
І доўга гоман
Бударажыў с'нь.
І новы дом
Квітнеў бліскучым дахам,
Праменьні чырвані
Гусьцелі ў высі.

Пасьця адпачынку.

У хвалях сіні
Золкай і празрыстай,
Агнямі блішча
І дыміцца горад.
Грымяць гудкі
Працяжна урачыста,
Нас кліча фабрыка
К варштатам і маторам.

Я помню дзень,
Калі пакінуў горад.
Цягнік маланкай
Рэзаў далячынь,
Дзе сонца пасмы
Зьвешвала над борам,
Туды з брыгадай
Ехаў адпачыць.

Я прыгадаў
і гэты дом, і ганак—
Пад ім мой дзед
Скарынку мне прасіў,
А пан гуляў,
Кіпеў банкет у пана,
Аб тых часох
Шуміць гальлё асін.

Шумі гальлё
І расьцьвітайце далі
Больш ня сумуюць
Вербы ні аб чым...
За працу лепшага
Мяне прэміравалі,
Затым і дораг
Сэрцу адпачын.

Загартавала нас
Агністым сонцам лета,
У завеях восенскіх
Ня стрэне нас туга.
Сасновым водырам
У жылах кроў сагрэта,
На грудзі бронзавы
Асмуглы лёг загар.

Гудуць гудкі
Настойліва ўпарта,
Струменяць лямпачкі
Электрыкі пажар.
І мы нясём
Брыгадай да варштатаў
Нязломнасьць сіл,
Здароўе і загар.

У вечары.

Зарасла трава
Дарожным пылам,
У паветры
Цьмяны дым.
Цэлы дзень
Дарога гаманіла.
На пясок
Ляглі твае сьляды.
Зараз вечар,
Я цябэ сустрэну,
Ты прыдзеш
На гэты бераг,
Хвалі шумна
Рвуць густую пену
І ўносяць
У нямую шэрань.

У гарачым
Сьвеце электрычным
Абапал ракі
Разьлёгся горад,
Кожнай лямпачкай
Гарыць Кастрычнік
У бязьмежных,
Дарагіх прасторах.

Горад, горад,
Фабрыкі і плошчы!!!
У разгоне дні
Твае гараць...
Ветры сьцяг
Хвалююць і палошчуць
І цячэ
Чырвоная зара...

Знаю, ты
Прыдзёш абавязкова
На высокі
Камяністы бераг,
Як і я прышоў
За цёплым словам
Прывітацца
У шчырасьці аберуч.
На будове
Бачу многа слаўных,
Вы на працы з намі
Разам, поруч.
З ваших рук
Мазольных, зграбных
Рвуцца сьцены
Карпусоў угору.

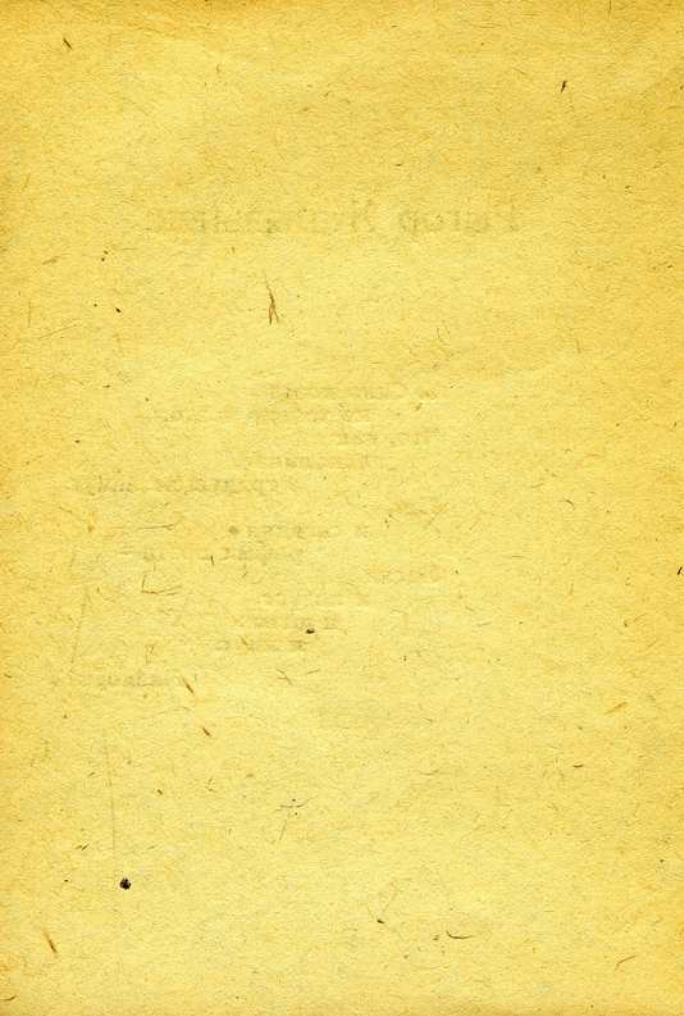
І кіпіць, кіпіць
Вялікі горад,
Домны гоняць
Гоняць хмарай дым.
У нашай працы,
У гомане матораў,
Будзе ён
Здаровым маладым.

Заўтра зноўку
Станем разам поруч
З песьнямі.
Узрушаным запалам
Будуць рвацца
З нашых рук угору
Гмахі новыя кварталаў.

Рыгор Жалязьняк.

... Сила поэта
не только в этом,
Что, вас
вспоминая,
в грядущем икнут.
Нет,
и сегодня
рифма поэта—
Ласка
и лозунг
и штык,
и кнут.

Маякоўскі.

Марка „Георг Гехорт“.

На гамбургскім небе
Усход чырванее,
Разблытаўшы воблакаў
Шэрых завеі.

З пахмурых заводаў

„Георг Гехорт“

Грузна машыны

Уходзяць у порт.

Ціха шамрыць

Пад нагамі брук,

Ціха слухае

Гамбург.

Сіла—магутнасьць,

заводы „Гехорт

Георг“ рыхтуе

газы і шрот.

Душныя цэхі,

вокам ня зьмерыць—

тут куецца

і плавіцца сьмерць.

Адлер Ганс—

юнак рабочы

творчасць,

маладосьць

натхнёнасьць.

Толькі ён
пахмурна мружыць вочы
мерыць позіркам балёны.

Ён адно
ня можа тут злавіць:
куды ўходзіць
ноччу грузавік?
Для чаго,

Каму,
Куды,
Душна ў цэху,
чадна
дым.

Ранішні дожджык
ліжа панэлі.
Гамбург устаў,
Хістка вочы працёр.
Трамвай на стыках рэльс
празвінелі,
прымчаўшы з сутонья
у горад жыцьцё.

Гудок прагучэў
з заводзкае вежы,
абдаўшы парай
паветра сьвежае.
У цэхах ціш...
Не шасьціць канвэер.
Ад грузных балёнаў
жахам вее.

Ты спакойны, Георг
Ты спраўляеш свой „Mitag“

Як?

Ці соладка

разам з крывёю
- віно?

Ня чутны табе поклічы
грознага мітыngu.

І трывогі ўздому
табе ня відно.

Ты ня чуў,
што трывожны,
гудковы ўзвыў глухі

Па інакшаму—
роspачна
сёньня гудзеў.,

Невядома табе
што руйнуючым выбухам

На заводзе атручана
сотня людзей.

Невядома табе...

Ты вясёлы,
ня сьмейся-ж.

Хутка сполах нэрвовы
ухмылку сатрэ.

Аб усім
табе сёньня раскажуць
трансмiсiі,

І суровыя,
грозныя,
літары

„Штрэйк“.

На Бергенштрассе
гулка

Пачаў зьвінець
Густы і мулкі
І злы сьвінец.
Фашыстаў орды
Атрадаў конных

бег,
Разнесьлася па гораду:
„Чырвоных
бі“!

—Сябры,
чаго-ж ды сталі мы?
Заторы ўзруш!
Рабочымі кварталамі.
Наперад руш!
„Цэнтраль парк“
трэ' заняць нам.
(Рука сьціскай наган)
Кіруе дэманстрацыяй
Адлер Ганс.

Натоўп

пач аў
сутуліцца.
(Спакойны Ганс)
Агортвае вуліцу
шэры газ.

Зноў рушацца калённы,
Зьвініць сталёвы шрот.
Ганс бачыць

на балёнах

Марку: „Гехорт“.

Суро́ва мружыць вочы.

Чакай...

Злавіў...

Дык вось куды

ноччу

Уходзіў грузавік.

Сябры,

Чаго-ж ды сталі мы?

Заторы ўзруш!

Рабочымі кварталамі.

Наперад руш!

Люты 1933 г.

Братом у дапамогу

Масачузэтс—
штат небаскробаў.
Неба прабілі сталецьці.
Помніць Амэрыка
і Эўропа,
Забойства Сакко й Ванцэцьці
Зноў па сьвеце
трывожнай паходняй
Хвалі эфіру
весткі нясуць:
Драпежнікі Скотсборо
сягодня
Рыхтуюць нэграм
сьмяротны прысуд.
Зважайце,
Эўропы цьвілай краіны.
Амэрыка новы
прысуд крэсьліць.
Восем нэграў
ні ў чым нявінных
Чакае электрычнае крэсла.
Вецер гудзіць
над мяжою вузкай,
Цені зьбягаюцца
гурмам.

У Львове,
у Кракаве,
у Польшчы—
пільсудзкай
Гінуць тысячы
у турмах.
Польшча—
забойстваў.
Польшча—
зьдзекаў.
Польшча—
турэмных кратаў.
Чуеце: стогнуць
Штыфтэр і Эккель
Замучаныя
львоўскімі катамі.
Грымі і ўздымайся
гнеў мільёнаў.
Пратэстам распальвай
агнёвы горн.
Братом у дапамогу
ударнай калёнай.
Фронтам адзіным!
Рот фронт!
Захаду—
скрыжаваны дарогі.
Захад іскрыцца агнямі.
Таварыш рабочы,
Твае дапамогі
Чакаюць сьмяротнікі
Алабамы.

Грымі і ўздымайся
гнеў мільёнаў.
Пратэстам магутным
і барацьбой.
Братом у дапамогу
ударнай калёнай.
Фронтам чырвоным—
У бой!

Кастрычнік 1932 г.

Ваенмораўская.

Сіняй пенай
Мора пенься,
За кармою
Вал цячы;
Разьлівайся
Наша песьня
Па прасторах
Балцікі.

Узьвядзем
затвор на ўзвод.

Узьвеем
вымпел вышай.

Бачым:
у сінь савецкіх вод.
Вораг
з мінай вышаў.

Грэбні скалаў
хвалі ўзмылі,

Уніз сьвятло
маяк схіліў.

Убягаюць зьмейкай мілі
за далёкі небасхіл.
Мы былі
ў глыбі Гальштрому.

У Гамбурзе і Любэку.

А цяпер—
Імчым праз стромы
Да свае рэспублікі.
Завірухі і навалы,
Бачны
праз пацёмкі нам.
У Гамбургскім парту
паўстала
Грозна здань
Пацёмкіна.
Узьнялася гладзь марэй
Час разьліку
блізак.
Будзе час
Дамо мы рэйс,
Праз сусьвет
бяз візы.
А пакуль
Пільней за вахту,
Узрастай наш творчы ўздым.
Хай цячэ
Краіне з шахтаў
Мора вуглю
і руды.
Узьвядзем—
затвор на ўзвод.
Узьвеем
вымпел вышэй.
Каб у сінь
Савецкіх вод.
Ворагзноў,
ня вышаў.

Кастрычнік 1932 г.

Пагранічны марш.

За верстамі,
За шэрымі,
Дзе зубы даль
ашчэрыла
і ветра шэпт
заціх,—
Бліснуў сталёвы—
штых.

Хутчэй
У кар'ер,
упор,
На ўзвод
затвор!
Хай змрок,
Цямно,—
Узварушым ноч.
Загула даль
шырокая
І сосны
адзінокія
Варожы ўчулі
шып.
—Таварышы!
У кар'ер,

У пор,
На ўзвод
затвор!
Хай ноч,
цямно,—
Нам усё
відно.
Прымежныя прасторы
Напоўніў гуд
матораў,
Японскі крэйсэр
„Грэй“
Прышоў і стаў
на рэйд.
Запалім ноч
паходнямі,
На варце
Дальняўсходняя
Пакажам нашу моц.
Мы межы
не здамо!
Пад дым
і вой мяцеліцы,
Схаваны
вораг
цэліцца.
На нафту,
сталь,
Данбас.
На вугаль,
На Кузбас.

Запалім ноч
паходнямі
На варце
Дальняўсходняя.
Пакажам нашу моц,
Мы межы
Не здамо!

Май 1932 г.

Марш лётнікаў.

Сьвітае,

усход займаецца
Налівам агнявым.

Прапэлеры
ўразаюцца
У блакітную
высь.

Стаю на варце
лётнікам

Краіны-сын.

Даёш матор,
узьлёт ліхі,—

Штурмуем
сіны!

Плывуць

усхоны горныя

Блішчыць

люстранасьць вод.

У паход

чырвоназорныя,

Прымежныя

ў паход.

Расправім шырэй
крыльлі мы.

Рэж сiнь,
матор!
Стальнымi эскадрыльлямі
Ляцiм
у дазор.

Хай блiзкі вораг
стаямі,
Трывожыць наш
абшар.
Гатовымi
заставамі

Ня сьпiць
мяжа.
Стаiць на варце
лётнiкам
Краiны-сын.
Даеш матор,
узьлёт лiхi,
Штурмуем
сiнь!

Наш пiльны зрок
патроены
гартоўна моц
цяглиц.
Каб мёртваю
пятлёю нам
Ворага
сьпятлиць.
I толькі крокі
ўпартыя,
Пачне вай-
на.

Гатовы!
Наша партыя
Загадвай
нам.

Заўжды

напагатоўе мы,
У рашаючы ўзьлёт
У бойках загартованы
Савецкі
флёт.

Расправім шырэй
крыльлі мы.

Рэж сіль,
матор.

Стальнымі эскадрыльлямі
мацнім

дазор!

Май 1933 г.

На поўны ход

Ашчэрыўся мілямі
Змораны пуць,
Ружовымі плямамі
Выплылі зоры.
Трывожна аб нечым
Рэйкі гудуць,
гудуць і пудліва
гавораць...

Агні сэмафору
У зроку расталі,
Чорны тупік—
некуды йсьці,
Стогны глухія,
Грукаты сталі.
Рэхам прарэзалі
Раніцы ціш.
Тэлеграф
стучы
хутчэй.
Зьвесткі ў кароткіх
радках.
Паравоз сэры „Щ“
Наскачыў на „О“.
Рэйкі і колы

Спляліся ў бясьсільлі.
(Боль маё сэрца агнём апякла)
З Арлоўскага парку
на доўгія мілі.

Зонаю сьмерці застыгла зямля.

Варожай рукою

Шкоднік Дзерабін

Два паравозы на згубу пусьціў.

Саставы на Магнітабуд

і Чалябінск,

Сталі панура ў тупым забыцьці.

Чуеш, Дзерабін,

Дэпо адказвае

Творчым уздымам

На сотні пагроз,

Камсамольская,

Экіпажная,

Дае звыш пляну паравоз!

Белы сьнег

Марозам пазалочаны.

Вецер сьціх,

Змарыўся баляваць...

У выходны дзень

Брыгадамі рабочыя,

Вышлі хворы парк рамантаваць.

Кволы сьвет

Расплёсквала раньне.

Вецер подых затаіў—

маўчыць.

Цягнікі з машынамі

і трактарамі.

Зноў пабеглі хутка
ў далячынь.

Ход краіны шкоднік не паслабіць,
Машыністы,

слухайце наказ:

Поўны ход саставам
На Чалябінск,
Кузьнецкбуд,
Урал,
Данбас.

Красавік 1932 г.

Будуем дарогу

Суровыя ветры
У краёх балацьвяных,
Гудуць і сваволяць
Уздыхам глухім.
Бязьмежную шыр
Апавлі туманы,
схавалі дарогу
У зроку нямым.

Ня едзь, спадарожнік,
Цьмяным адвячоркам,
Схаваюць ў абдымках
сваіх балаты.

Тут людзі і коні
Вязьлі ўчора,
Тут шэры туман
Узьняўся і застыў.

А сёньня—

Напорыстым узмахам рыдлёвак
Узрываецца багны
Спрадвечны прастор,
Густыя чароты
Шэпчуць аб новым,
Гуд камнядрабілак
Разнёсься між гор.

Праз шэрую гаць
І нетры лясныя,
Мы мосьцім дарогу
У даль, гарады.
Ня марылі людзі
І далі ня сьнілі,
Запал будаўнічы
І творчы уздым.

Будуем дарогу —
Растуць кілёметры!
Гартуем краіну
У бэтон і ў сталь.
Праз шэрую замяць
І чорныя нетры,
Мы вышлі у сьветлую,
Зорную даль.

Кастрычнік 1932 г

Наш май

На крутых лясных усхонах,
Выставіўшы сонцу сьпіны,
Сустракалі май зялёны
Востраверхія яліны.

Раніцой да рэшты кволай
На ўсход барвова-сіні,
Горда ўзняўшы небу голаў
Заглядаліся асіны.

Май чаромхі, кволых кветак,
Цяплынёй густой сагрэтых,
У расчуленых санэтах
Їх замучылі паэты.

Сум зімы, уздых бясконцы...
Май...

Ї вершы шчасьцем плачуць.
За густым вясновым сонцам
Цяжка ім што-небудзь бачыць.

Нам-жа сонца дорыць радасьць,
Цяплыні густую важкасьць,
Каб закончылі брыгады
Звышударную успашку.

Нам зямля сакоўным звонам
Шле вясновыя напевы,
Каб узрасталі буйным плёнам

Бальшавіцкія пасевы.

Хмары цёплымі дажджамі
Дываном палі засьцелюць,
Каб калгасным ураджаем
Засекі ў жніво тлусьцелі.

Май ідыліі прапетаі...
Цяплыня спатканьня... вочы...

Доўгагрывыя паэты

Апявалі стан дзявочы.

Я хачу, каб песьня нанаў
Маладым гучэла звонам
Пра ўдарніцу з Шумнянаў—
Пра Арцёменка Матрону.

Каб радкі поэм і вершаў

Па краіне разьнясьліся,

Я пяю аб лепшым з лепшых,

Аб Сурганаве Анісе.

Ім—армейцам нашых плянаў,
Людзям найвялікшай справы—

Найвялікшая пашана—

Песьня сэрцу, гонар славы.

Май прасторы ўзьнімае,

Шле на фронт палёў мільёны,

Будзе марш аб нашым маі

Маршам трактарных калёнаў.

Май брыгады ўзьнімае.

Што пашлі за сеў змагацца.

Будзе марш аб нашым маі

Гімнам людзям,

Сонцу,

Працы.

Красавік-1933 г.

З Ъ М Е С Т

Б. Люгоўскі.

	Стар.
Больш мэталю	5
Шасьцяронка	7
Пра хлеб і матулю	10
Бяляда аб салдацкіх касьцёх	12
На кроквах	18
Пасьля адпачынку	20
У вечары	22

Р. Жалязьняк.

Марка «Георг Гэхорт»	27
Братом у дапамогу	32
Ваенмораўская	35
Марш лётнікаў	37
Пагранічны марш	40
На поўны ход	43
Будуем дарогу	46
Наш май	48

Цена 1 руб.

19

938

Бел. ад.
1994 г.

80000002772806

1994